

Europejska inicjatywa obywatelska

wg stanu na 19.03.2014

MATERIAŁY OIDE

Prawo europejskiej inicjatywy obywatelskiej, wprowadzone Traktatem z Lizbony, umożliwia 1 milionowi obywateli UE bezpośrednio uczestnictwo w kształtowaniu polityki unijnej poprzez zwrócenie się do KE o przedłożenie wniosku legislacyjnego. W opracowaniu znajdują się przyjęte akty prawne dotyczące funkcjonowania inicjatywy, odesłania do przydatnych stron internetowych (m.in. do oficjalnego rejestru KE), a także informacje na temat inicjatywy „Right2Water” - pierwszej europejskiej inicjatywy obywatelskiej, która spełniła wszystkie wymogi określone w rozporządzeniu PE i Rady nr 211/2011.

Słowa kluczowe: prawo Unii Europejskiej, obywatelstwo europejskie

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
- II. DOKUMENTY
- III. NARZĘDZIA
- IV. STRONY INTERNETOWE I PUBLIKACJE
- V. INICJATYWA "RIGHT2WATER"

I. WPROWADZENIE

Prawo europejskiej inicjatywy obywatelskiej, wprowadzone Traktatem z Lizbony, zostało zdefiniowane w art. 11 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 211/2011 z 16 lutego 2011 (weszło w życie 31 marca 2011, jest stosowane od 1 kwietnia 2012), wydane na podstawie art. 24 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, sprecyzowało procedury i warunki realizacji tej inicjatywy.

Nowy instrument prawny pozwala 1 milionowi obywateli Unii Europejskiej zamieszkałych w co najmniej 7 różnych państwach członkowskich wezwać Komisję Europejską, aby w ramach swoich uprawnień, wystąpiła z wnioskiem legislacyjnym w sprawach, co do których stosowanie traktatów wymaga, zdaniem obywateli, aktu prawnego UE. Z inicjatywą obywatelską może wystąpić (poprzeć ją) każdy obywatel Unii w wieku uprawniającym do głosowania w wyborach do PE. Inicjatywę musi zorganizować komitet obywatelski liczący co najmniej 7 obywateli UE zamieszkałych w 7 różnych państwach członkowskich UE. Szczegółowe informacje na temat obowiązujących procedur oraz zgłoszonych dotychczas inicjatyw znajdują się w oficjalnym rejestrze prowadzonym przez KE.

Pierwszą europejską inicjatywą obywatelską, która spełniła wymogi określone w rozporządzeniu PE i Rady z 16 lutego 2011 r., jest inicjatywa „Right2Water” („Prawo do wody”). Sygnatariusze zwrócili się do KE o „zapropozowanie aktów prawnych implementujących prawo człowieka do wody pitnej i urządzeń sanitarnych, zgodnie z wytycznymi ONZ (pkt 11).

20 grudnia 2013 - inicjatywa została oficjalnie przedłożona Komisji (po uzyskaniu poparcia ponad 1,6 miliona obywateli).

17 lutego 2014 - organizatorzy inicjatywy spotkali się z przedstawicielami KE oraz przedstawili swoje postulaty na wysłuchaniu publicznym zorganizowanym w Parlamencie Europejskim(pkt 14).

19 marca 2014 - KE przedstawiła komunikat, w którym oświadczyła o zamiarze podjęcia konkretnych kroków i opracowania nowych działań w związku z przedstawioną inicjatywą (więcej informacji o planowanych działaniach Komisji patrz: pkt 10, str. 13-14).

II. DOKUMENTY

1. [Rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) nr 268/2012 z dnia 25 stycznia 2012 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej](#), Dz.Urz. UE 2012 L 89, s. 1-2
 2. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej](#), Dz. Urz. UE 2011 L 65, s.1
 3. [Rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) nr 1179/2011 z dnia 17 listopada 2011 r. ustanawiające specyfikacje techniczne w odniesieniu do systemów zbierania deklaracji on-line na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej](#), Dz. Urz. UE 2011 L 301, s. 3
-

III. NARZĘDZIA

4. Europejska inicjatywa obywatelska. Oficjalny rejestr na stronie Komisji Europejskiej:
 - a. [Aktualności](#)
 - b. [Formularz rejestracyjny](#)
 - c. [Wykonanie na szczeblu krajowym](#)
 - d. [Wyszukiwarka](#)
-

IV. STRONY INTERNETOWE I PUBLIKACJE

5. [Europejska inicjatywa obywatelska](#) – strona internetowa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, 02.04.2012
 6. [Europejska inicjatywa obywatelska](#) – publikacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych, 2011
 7. [Europejska inicjatywa obywatelska](#) – strona internetowa Parlamentu Europejskiego
 8. [Krótki przewodnik po inicjatywie obywatelskiej](#) – materiał prasowy Parlamentu Europejskiego, 30.03.2012
 9. [Nowe prawo przysługujące obywatelom UE. Ty też możesz mieć wpływ na prawo UE! Europejska inicjatywa obywatelska przewodnik](#) – publikacja Komisji Europejskiej, listopad 2011
-

V. INICJATYWA "RIGHT2WATER"

10. [Komunikat Komisji w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Dostęp do wody i kanalizacji jest prawem człowieka! Woda jest dobrem publicznym, nie towarem!”](#), COM(2014) 177
[Załącznik nr 1](#)
11. [Dostęp do wody i kanalizacji jest prawem człowieka! Woda jest dobrem publicznym, nie towarem!](#) – informacje o inicjatywie w rejestrze KE
12. [RIGHT2WATER](#) – oficjalna strona kampanii
13. [Komisja mówi „Tak” pierwszej udanej europejskiej inicjatywie obywatelskiej](#) – komunikat prasowe KE, 19.03.2014
14. [Background note on Right2Water European Citizens' Initiative](#) – informacje na stronie PE